

нормативну базу, і розробка необхідного навчального контенту і перепідготовка кадрів. На наш погляд, розвиток змішаної форми навчання може стати одним із ключових напрямків підготовки висококваліфікованих фахівці.

Список літератури

1. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenvchannia-bookletsreads-2.pdf>.

І. В. Підпригора

СИСТЕМА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ КІБЕРСОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Наразі під «змішаним навчанням» розуміється поєднання традиційної очної форми з використанням технологій дистанційного навчання. Цей термін стає необхідний у тих випадках, коли одні заняття в процесі вивчення дисципліни проводяться за традиційною технологією (наприклад: лекції, лабораторні роботи, іспит), а інші здійснюються в кіберпросторі, з використанням дистанційних технологій (наприклад, вебінари, групові чати, віддалені тестування, консультації, самостійна робота та ін.). При цьому, як правило, технологічно різнорідні складові курсу рознесені в часовому континуумі курсу, проте це аж ніяк не є обов'язковою умовою змішаного навчання.

Виникаючи із завидною періодичністю наукові суперечки сучасних дослідників, що стосуються пошуку балансу позитивних і негативних факторів глобальної інформатизації вищої освіти, не закінчуються і наразі. Прихильники ідеї максимізації використання різноманітних електронних технологій на всіх рівнях освіти, часто прагнуть застосовувати можливості кіберпростору на всі 100%, тим самим практично повністю виключаючи особисту взаємодію викладача зі студентами і перетворюючи освітній процес в повністю дистанційний.

Але оправданим, на нашу думку, є підхід, при якому існує деякий баланс у використанні традиційних та електронних освітніх технологій. При цьому не відкидається необхідність безпосереднього особистого контакту педагога із студентами, однак пріоритетним є спілкування у кіберпросторі. Таким спілкування може служити як синхронна (у форматі чатів, форумів, відеоконференцій), так й асинхронна взаємодія (у форматі відеолекцій, інтерактивних лабораторних робіт, дистанційного пересилання виконаних в електронного вигляді завдань та ін.).

Впроваджуючись в структуру навчального процесу, електронні технології не здатні її кардинально трансформувати. Вони можуть лише

значно покращити та оптимізувати умови здобуття вищої освіти, а також сприяти ефективності самостійної роботи студентів, удосконалити процедуру взаємодії викладача із студентами та забезпечити позитивні тенденції до формування до обопільних компетентностних здатностей, як викладачів, так й студентів.

Т. О. Петухова

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМИ ВИКЛАДАННЯ ЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ НА ЕТАПІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УКРДУЗТ

При проведенні лекцій викладач має право обирати форми та методи доведення матеріалів курсу до студентів. Але в умовах дистанційної форми навчання, виникає проблема в правильному обранні методології, яка б дозволила здійснювати максимальний вплив на аудиторію щодо ефективного засвоєння матеріалу. Навіть цікаві і корисні матеріали лекції потрібно відповідним чином донести до свідомості аудиторії. Нажаль, в умовах дистанційної форми навчання, мова не може йти про харизму та психологічний контакт з аудиторією. Тобто, дистанція, не аудиторне середовище, можливість студентів бути присутніми у віртуальному просторі аудиторії та буди при цьому абсолютно не залученим до процесу (вимкнений звук та відео зображення) тощо – це є перешкоди для якісного процесу лекції в умовах дистанційної або змішаної форми навчання. Подолання проблем можливо потрібно починати на етапі організації процесу шляхом, наприклад, повної відмови від традиційної, або застарілої форми викладання лекції: дублювання матеріалів, що запропоновано з дисципліни та викладено у якості конспекту лекції на сайті або витрачання часу на записування студентами. Загальновідомо, що людська пам'ять найбільш ефективно зберігає інформацію при поєднанні роботи зорового і слухового каналів її отримання. За даними досліджень, людина запам'ятовує приблизно 30 % прочитаної інформації та близько 20 % інформації, яка сприймається на слух, тоді як при сприйнятті одночасно на слух і візуально частка інформації, яку буде запам'ятовано значно збільшується. Таким чином, на етапі підготовки, викладачу потрібно використати цю можливість за допомогою наочних засобів – це створення презентації Microsoft PowerPoint у якості додатка до конспекту лекцій. Одними з переваг презентацій є легкість утримання уваги аудиторії та акцентування уваги на ключових аспектах лекції. Існують рекомендації, сформульовані на основі аналізу та узагальнення матеріалів теоретичних і емпіричних досліджень, а також практичних посібників по складанню слайдів, які зможуть значно поліпшити практику проведення презентацій. Наприклад, на слайд виноситься та інформація, яка без зорової опори